

DĚTSKÝ ČTENÁŘ V KNIHOVNĚ

SEMINÁŘ PRO KNIHOVNÍKY ODD. PRO DĚTI, SVK Kladno 9.3.2016



PROGRAM

10:00 - 12:00

Blok I.

Přestávka 15 minut v průběhu I. části

Rozvoj čtenářství a informační gramotnosti na příkladu Městské knihovny v Lokti

Dlouhodobé projekty (zapojení do projektů SKIP a KDK KV kraje)

Volnočasové aktivity (odpolední programy mimo školní výuku)

Herní klub (klub deskových her) – zkušenosti, spolupráce

Víkendové a prázdninové aktivity

Spolupráce členů Klubu dětských knihoven Karlovarského kraje

Dlouhodobé projekty – příklady, zkušenosti, spolupráce

12:00 – 12:30

Přestávka na oběd

Přestávka 15 minut v průběhu I. části

Informační vzdělávání

Lekce informačního vzdělávání od MŠ po 9. třídu ZŠ v MK Loket

Systém, možnosti, metody a spolupráce se ZŠ

Užitečné zdroje pro knihovníky dětských oddělení

MĚSTO LOKET

- Středověké město s gotickým hradem – městská památková rezervace
- 3 200 obyvatel
- 1 základní škola / 260 žáků
- 1 mateřská škola ve 2 provozech / cca 100 dětí
- 1 Střední průmyslová škola / cca 160 studentů
- Specifika:
 - málo pracovních příležitostí v místě – více jak 1/2 obyvatel v produktivním věku dojíždí do okolních měst
 - Kultura – spíše sezónní záležitost jaro-podzim
 - Knihovna, hrad, zájmové spolky, přírodní divadlo, galerie



MĚSTSKÁ KNIHOVNA LOKET

- Přízemí barokní radnice na náměstí rekonstruováno v letech 2007-2008 pro potřeby knihovny. Otevření veřejnosti v srpnu 2008
- Rekonstrukce: 8 800 000 stavební část, vybavení interiéru 2 358 000 Kč
- Oddělení pro dospělé, oddělení pro děti, expozice umělecké knižní vazby
- Centrální výpůjční pult
- 8 uživatelských pracovních míst s PC a internetem + wifi





STATISTIKA

- Počet čtenářů – aktuálně:
 - 253 registrovaných dětských čtenářů od 3 do 15 let
 - 368 registrovaných dospělých čtenářů
- Počet svazků: - aktuálně:
 - 5 630 sv. děti
 - 15 180 sv. dospělí
- Počet zaměstnanců: 3,5
- Návštěvnost /rok 2015
 - 63 kulturních akcí děti / 1240 osob
 - 28 vzdělávacích akcí děti / 590 osob
 - 68 kulturních akcí dospělí / 1510 osob



SPECIFIKA

- Kulturní a komunitní centrum města
- Otevírací doba: PO – NE /pátek zavřeno
 - 40 hodin týdně pro veřejnost
- Expozice umělecké knižní vazby s výstavním prostorem v atriu
- Herní klub
- Široká nabídka programů pro všechny věkové kategorie – **160 za rok 2015**
 - Koncerty
 - Výstavy – převážně v oblasti knižní kultury
 - Kino – Promítej i ty! Dělán kino!
 - Vzdělávací pořady, přednášky
 - Dlouhodobé projekty k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti
 - Intenzivní spolupráce s místními školami / ZUŠ, MŠ, ZŠ, SŠ



ODDĚLENÍ PRO DĚTI

- 1 zaměstnanec
- Práce s dětmi od 3 do 15 let
- Velmi úzká spolupráce s místní ZŠ, MŠ
- Literární i vzdělávací programy
- Technické vybavení
 - Projektor, plátno, 1 NTB, 6 PC –internet, katalog, flipchart, podložky na psaní
- Dřevěné divadlo
- Malé pódium





DLOUHODOBÉ PROJEKTY V ODDĚLENÍ PRO DĚTI

VLASTNÍ PROJEKTY, SKIP, KDK KARLOVARSKÉHO KRAJE



METODICKÁ POZNÁMKA

- Základ – dobře připravený projekt na míru knihovny!
- Vždy hlavním smyslem a cílem – propagace a podpora dětského čtenářství, **práce s knihou!**
- Hlavní odpovědnost – knihovník odd. pro děti
- **Zapojení všech knihovníků!**
 - Orientace v literatuře pro děti
 - Pomoc s realizací projektu
 - + důkladné seznámení s literaturou pro děti
 - + úzký kontakt s dětským čtenářem – všestranné využití, motivace
- **Intenzivní, systematická a dlouhodobá (spolu) práce s dětským čtenářem**
- Důležitá součást úspěchu = **partnerství** – hrad Locket, ZŠ, MŠ, ZUŠ



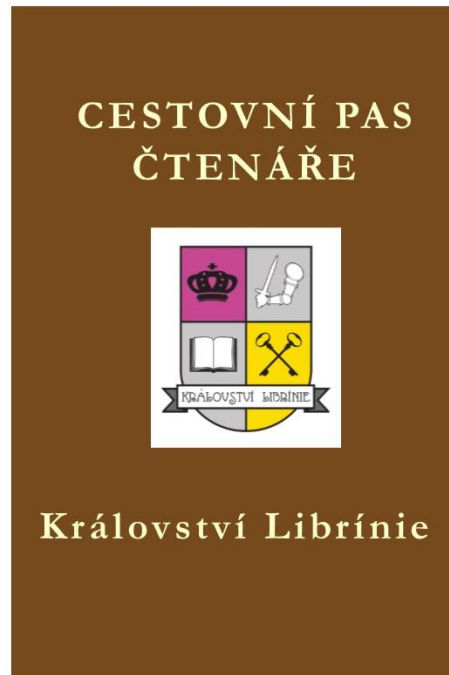
NOC SANDERSENEM

- Vyhláší SKIP – Klub dětských knihoven ČR
- V Lokti od roku 2005 – letos 12. ročník
- Nocuje **20 dětí** – specifický výběr
- 2. - 6. třídy ZŠ
- MK Locket vydává speciální čtenářské pasy již v září předchozího roku
- Zájemci o nocování se musí ke vstupence „pročíst“
- Knihovna = **Království Librie** – má svou královnu, rádce, ministry
- Speciální měna = LIBROUNY
- Ucelený tematický rámec – originální noční hra



ČTENÁŘSKÉ PASY

- Pasy – pro děti 2.-3. třída ZŠ /4. – 6. třída ZŠ
- **Kdo chce nocovat/min. 6 knih**
- **30 doporučených knih dle věku** – přednost mají novinky a kvalitní knihy (ocenění), na listech rozděleno dle žánrů (poezie, dobrodružné, detektivky, fantasy, komiks...)
- Trénink **orientace ve fondu knihovny** – označení v pase
- Lze číst i dle vlastního výběru - podmínky
- Body za účast na akcích během tohoto období
- **Speciální body za „Perlové knihy“ a „Trůnící knihy“**



PŘEČETL JSI KNIHU OPRAVDU?

- Pokud chce dítě zapsat přečtenou knihu do pasu = knihovník „přezkouší“ a zjistí, zda čtenář knihu četl.
- Vyžaduje od knihovníků orientaci v dětské literatuře
- Zkoušení probíhá formou rozhovoru – 3-5 otázek
- Podpora čtenářské gramotnosti
- + pro knihovníky – seznámí se s knihou
- Za každou přečtenou knihu 1 bod + speciální body za perlovky a trůnící knihy
- Velký přínos pro podporu dětského čtenářství = motivace



KNIHY S PERLOU, TRŮNÍCÍ KNIHY

- Perlovky – inspirace z MK H. Králové
- Knihy jsou v pase i na obalu označeny perlou
- Výběr cca 15 knih z pasu
- Za přečtení lze získat ještě bod navíc
- Trůnící knihy – vždy v úterý a sobotu vystavena pro každou věk. skupinu jedna kniha na trůn – získá ten, kdo přijde jako první 😊
- Za přečtení 5 bodů!



NEJPILNĚJŠÍ ČTENÁŘ = NEJVÍCE LIBROUNŮ

- Celkový počet bodů v pase + získané perly = šek
- Během NsA se otevře Librínská banka – děti promění body za Librouny – peníze pro půlnoční trh



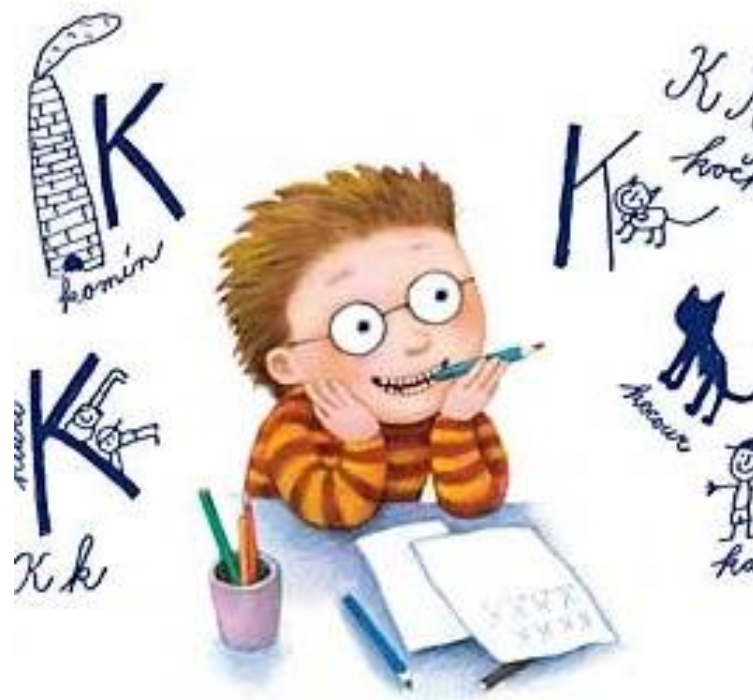
KRÁLOVSTVÍ LIBRÍNIE A SCÉNÁŘ NOCI



Noční hra –
hrad, město
Na motivy
vybrané
knihy/
historické
události,
osobnosti
města
MUDr.C
Pohádkovník
Librínský trh

UŽ JSEM ČTENÁŘ – KNÍŽKA PRO PRVNÁČKA

- Vyhlašuje SKIP ČR - V Lokti letos 8. ročník
- **Dlouhodobý** projekt pro žáky 1. tříd
- pravidelně – **1x týdně** se setkáváme s prvňáčky po dobu 2,5 měsíce (knihovna/škola)
- Práce s konkrétní knihou (pečlivý výběr)-přečteme celou!
- knížku čtou dětem „**předčítači**“ – osobnosti města
- se **čteným textem** dále pracujeme – samostatně i ve skupinkách (metody Čtením a psaním ke kritickému myšlení)
- Ve spolupráci s třídní učitelkou se snažíme **propojit aktivity s učivem** různých předmětů
- Děti si každou aktivitu zapisují do svých **čtenářských deníčků**
- Z každé hodiny vznikne **reportáž**
- **Doprovodná výstava** – historické školní pomůcky, slabikáře, „Co četly naše babičky?“
- Závěrečná hodina – velké setkání děti + rodiče – ukončení projektu



■ Rozvoj čtenářských návyků dětí, které se učí číst

NAŠE HLAVNÍ CÍLE

- Chceme dětem ukázat, jak je dovednost „**umět číst**“ důležitá
- jaká mohou s knihou zažít **dobrodružství**
- co všechno se dá s knihou dělat – že nám kniha neslouží jen jako ozdoba v pokojíčku, ale lze si s ní i hrát a také se díky čtení dozvědět spoustu nových **informací**
- Představujeme dětem naši knihovnu jako místo, kde jim bude „**nejen**“ **s knihou** dobře.
- Navázání přátelského vztahu s



MÁMO, TÁTO, BABIČKO..ČTI MI!

- snažíme se aktivně zapojit i **rodiče a prarodiče dětí**
- **společné** (děti + rodiče) **chvilky** nad knihou si děti zapisují do čtenářských deníčků
- odměna pro rodiče - **vysvědčení**, které děti samy vytvoří
- Na závěrečné slavnostní hodině předávání vysvědčení rodičům, prezentace dvouměsíční práce
- <https://prezi.com/axmozmgocpnx/uz-jsem-ctenar-knizka-pro-prvnacka-2015-mestska-knihovna-loket/>



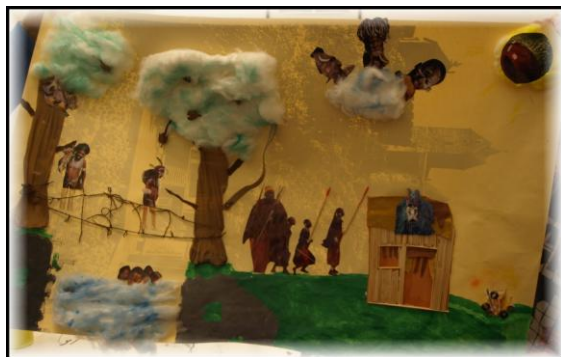
KDE KONČÍ SVĚT?

- Vyhláší SKIP ČR – Klub dětských knihoven
- MK Locket se pravidelně zapojuje
- Projekt na míru knihovně – výtvarná, literární oblast, doprovodné programy dle tématu
- Úzká spolupráce ze školami v místě
- Dlouhodobý projekt
- Vždy jeden workshop k tématu – skupinová práce dětí, někdy i dospělých

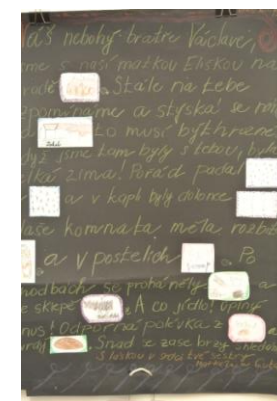


KDE KONČÍ SVĚT?

201-2014 Nejmodřejší je číslo- 5 neděl v balóně



2015-2016 Jak je to s králem? - Milý Václave, píší Ti do kobky...



ČÍTÁRNY PRO DĚTI 3 – 6 LET A ŠKOLNÍ DRUŽINY

- Vlastní projekt knihovny
- 1x měsíčně – od r. 2003 (60 – 90 minut)
- 2 verze / 3-6 let /ŠD
- Zaměření: téma x konkrétní kniha
- Heslo „Vnímej knihu všemi smysly“
- **Systematická práce s knihou/ tématem**– nejen čteme, ale dále s příběhem pracujeme
- Zapojení rodičů (v pracovní části)
- Průměrná účast: 7 – 15 dětí s rodiči



METODIKA ČÍTÁREN

- Výběr knihy – kvalitní literatura pro děti, důraz na ilustrace i text (dle věku dětí)
- Téma (bleší, hmyzí, letecká, pravěká, cirkusová..) ještě se nikdy neopakovalo 😊
- Využití metod kritického myšlení
- Výtvarné činnosti
- Dramatizace
- V jarních a letních měsících = v parku



LOKetský ŽURNÁL

- Vlastní „produkt“ knihovny
- Tvůrčí soutěž pro mladé žurnalisty, grafiky, spisovatele, ilustrátory/kreslíře
- Od roku 2004 /vyhlašuje se každý rok
- Pro děti od 5 do 15 let /jednotlivci, skupiny
- Různé kategorie (podle zaměření časopisu)
- Průměrná účast 6 – 12 soutěžících
- Časové vymezení – 2 měsíce
- Podpora tvůrců –konzultace, workshop
- **Hodnotí se:** grafická úprava, úplnost povinných údajů (ročník, číslo, cena, název časopisu), nápad, originalita
- Odměna pro všechny – společný výlet na kult. festival Chebské dvorky / tiskárna /redakce novin



VELKÁ VEČERNÍČKOVÁ SLAVNOST

- Od roku 2004 vždy v červnu, zakončení školního/čtenářského roku
- Vyhlášení Čtenáře roku
- Předání knih=odměn z projektu Knížka pro prvňáčka
- Dramatizace vybrané knihy/příběhu
- Herci = knihovníci + děti
- Propojení /spolupráce s různými skupinami – hasiči, kuchařky, radní, průvodci na hradě, lesníci = předčítači
- Koná se v plenéru – na nádvoří hradu nebo městských hradbách /přírodním divadle
- Přítomnost až 100 lidí



VEČERNÍČKOVÁ SLAVNOST – PRŮŘEZ 2004/2015



PRÁZDNINOVÉ AKTIVITY

- 2x za prázdniny výlet s knihovnou
- od 2014 1x 3 denní – spolupráce s LML
- Pro děti i dospělé
- Region, zajímavá místa, kulturní festivaly



TO JE ALEV KNIHOVNĚ NADĚLENÍ!

- Od roku 2008
- Netradiční předvánoční setkání se čtenáři
- Smíšené obecnstvo: děti od 3 let – senioři
- Vánoční strom s dárky pro knihovnu – knihy, hry
- Dramatizace vybrané knihy
- Doprovodné aktivity – kvízy, storytelling



HERNÍ KLUB

- Od roku 2009
- Fond stolních, deskových, karetních, logických her
- Aktuálně více jak 100 titulů
- Lze prohlížet v online katalogu a papírovém katalogu
- Nákup jen díky sponzorským darům
- Volné členství – registrovaní čtenáři
- Prezenční půjčování kdykoli je otevřeno – nejvíc se využívá o víkendu = rodiny s dětmi
- Herní odpoledne s výukou pravidel 1x měsíčně
- Průměrná účast 10 – 30 hráčů /5-50 let
- Herní turnaje – okolní knihovny, vlastní /4 x do roka



HERNÍ ODPOLEDNE A TURNAJE





KLUB DĚTSKÝCH KNIHOVEN KARLOVARSKÉHO KRAJE

PROJEKTY, SPOLUPRÁCE, ZKUŠENOSTI

ÚVODNÍ INFORMACE

- Aktuální členská základna: 19 členů – knihovny regionů Sokolov, Cheb, Karlovy Vary (V KV kraji 32 profesionálních knihoven)
- Pravidelná pracovní setkání 4x ročně / + společné projekty
- Webové stránky: www.klubkokv.cz, Facebook – Klub dětských knihoven Karlovarského kraje

klubko

KLUB DĚTSKÝCH KNIHOVEN KARLOVARSKÉHO KRAJE



Úvod



O nás



Členové



Projekty



Nápadník



Lahůdky



Fotogalerie



Fórum



Archiv

HRY BEZ HRANIC ANEB KNIHOVNÍCI DĚTEM!

- Od roku 2007 za finanční podpory Ministerstva kultury a SKIP ČR
- Vlastní projekt KDK KV, letos 10. ročník
- Koná se vždy v květnu, **pokaždé v jiné knihovně**
- Tematické zaměření podle místa konání
- **Cíle**
 - Podpora čtenářství
 - Rozšíření znalostí o našem regionu
 - Propagace činností oddělení pro děti
 - Neformální setkávání dětských čtenářů z regionu, vzájemná komunikace nejen o literatuře
- Průměrná účast – 15 knihoven / 150 osob



HRY BEZ HRANIC ...

- Hostitelská knihovna – hlavní zajištění, návrh tématu
- Všechny účastné knihovny =kooperace na přípravě
- Družstva: 4 -6 dětí z každé knihovny
- 10 stanovišť s úkoly /obsluhují knihovnice
- Skladba: informační a knihovnické dovednosti, zeměpisné a dějepisné znalosti o regionu, sportovní a výtvarné dovednosti, literární znalosti
- Každý tým představuje své družstvo – kostým, erb, pokřik
- Doprovodný program: divadla, koncerty, exkurze



PRŮŘEZ 2007 - 2015



Ročník	Rok	Místo konání	Téma
1.	2007	Loket	Rytíři
2.	2008	Nová Role	Pravěk na Karlovarsku
3.	2009	Královské Poříčí	Rozvoj řemesel na Karlovarsku
4.	2010	Františkovy Lázně	Lázeňství na Karlovarsku
5.	2011	Cheb	Středověk na Karlovarsku
6.	2012	Chodov	Olympijské hry
7.	2013	Ostrov	Harry Potter a Palác princů
8.	2014	Habartov	Četnické humoresky
9.	2015	Kraslice	Život v Krušnohoří



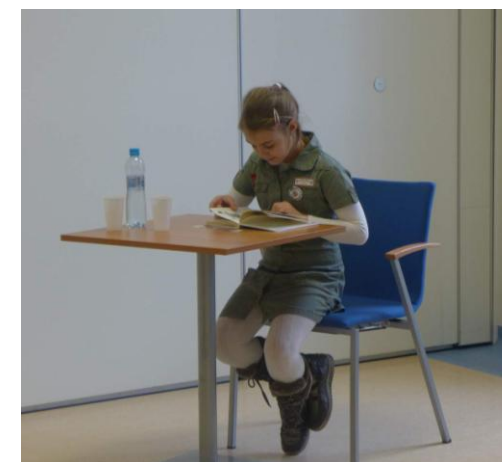
NEKOKTÁM, ČTU!

- Od roku 2015 (letos 2. ročník)
- **Soutěž dětských čtenářů (4. a 5. třídy ZŠ)**
- 2 kola – místní, krajské
- Úzká spolupráce se ZŠ
- **Cíle – 2 oblasti:**
 - Veřejné knihovny: propagace činnosti, aktivní spolupráce knihoven v kraji, inovace aktivit v odd. pro děti, posílení spolupráce se ZŠ
 - Dětské čtenářství: rozvoj a podpora čtení, propagace čtení na veřejnosti, představení aktuálních a zajímavých knižních titulů
- **Účast: 12 – 14 knihoven/více než 200 dětí v místních kolech**
- Představení 24 -28 knižních titulů
- Vzrůstající zájem o akci (médiu, školy, knihovny)
- Partneři – sponzoři, finanční podpora SKIP ČR a grant MK?



METODIKA /PRAVIDLA

- Projekt jednotný pro všechny zúčastněné knihovny
- V místních kolech – vítěz z každé kategorie postupuje do krajského kola
- Výběr literatury – aktuální knižní tituly, důraz na kvalitní literaturu (ocenění atd.)
- Knihovnice krátce knihu představí publiku
- Soutěžící čte před porotou text (ukázkou) z knihy, který nikdy nečetl /příprava 10 minut před výstupem
- 4 členná porota hodnotí: plynulost projevu, správnou výslovnost, intonaci, hlasitost, nonverbální projev.
- Důležitým prvkem hodnocení je porozumění textu. Po přečtení ukázky soutěžící odpovídá na 2 otázky, které mu položí porotce.



KDE KONČÍ SVĚT?

- Zastřešující projekt KDK ČR – **úprava na míru knihovnám v regionu** /podmínky soutěžní části /společné aktivity /vymezení kategorií /specifikace tématu
- Vždy dvouleté období – KDK KV vyhlašuje v regionu na 1 rok (září)
- Opět nutná spolupráce se školami
- Minulé ročníky – účast 1 – 2 knihovny za celý region, bez vzájemné spolupráce– letos 12 knihoven –JUPÍ!
- V květnu společná výstava prací a dalších aktivit v knihovnách v Krajské knihovně KV
- **Prostor pro rozličné aktivity:** literární, výtvarné, dramatizace, besedy, lekce, spolupráce knihovník + čtenáři!



KNİHOVNÍCI SOBĚ!

- Vzdělávací seminář pro knihovníky odd. pro děti
- Projekt KDK KV
- Letos I. ročník – Krajská knihovna KV
- Tematicky zaměřený
 - Informační vzdělávání
 - Dlouhodobé projekty knihoven (2017)
- Inspirace a metodika
- Teoretická a praktická část
- Workshopy - Knihovníci v roli dětí
- Zajímavé aktivity v knihovnách
- Výměna zkušeností, sdílení dobré praxe
- 2016 – 40 posluchačů, 5 lektorek



KONEC I. ČÁSTI :-)

DĚKUJI ZA POZORNOST

- Autoři fotografií: Městská knihovna Locket, Klub dětských knihoven KV
- Odkazy – další informace, projekty v pdf, fotografie
- www.mkloket.cz
- www.klubkokv.cz
- Facebook – Městská knihovna loket, Klub dětských knihoven Karlovarského kraje
- Fotogalerie: <http://kdkkv.rajce.idnes.cz/>, <http://mkloket.rajce.idnes.cz/>
- Kontakt:
- Bc. Klára Rozsypalová, Městská knihovna Locket
 - detske@mkloket.cz, 352 684 229